

ARVA AS
Postboks 1410
8002 BODØ

Vår dato: 22.06.2022
Vår ref.: 201306840-144
Deres ref.: 21/00237

Tillatelse til å øke kapasiteten og fornyet ekspropriasjon. 132 kV Bardufoss-Finnfjordbotn

Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) har i dag gitt Arva konsesjon og ekspropriasjonstillatelse til å øke kapasiteten på 132 kV-ledningen Bardufoss-Finnfjordbotn. Videre gis det en forlenget frist for idriftsettelse av ny ledning til 31. desember 2026, og forlenget frist for riving av dagens 132 kV luftledning til 31. desember 2030. Dokumentene er å finne på www.nve.no/kraftledninger.

Vi minner om at ekspropriasjonstillatelsen faller bort hvis skjønn ikke er begjært innen ett år fra endelig vedtak, jf. ekspropriasjonsloven § 16.

Bakgrunn

Arva fikk i februar 2017 konsesjon og ekspropriasjonstillatelse for bygging og drift av en ny 132 kV kraftledning mellom Bardufoss og Finnfjordbotn. 132 kV-ledningen skal erstatte dagens 132 kV ledning, og skal i hovedsak bygges parallelt med dagens ledning som skal rives etter at den nye ledningen er idriftsatt. NVEs tillatelse ble påklaget, og etter en klagebehandling i Olje- og energidepartementet ble vedtak stadfestet 20. mai 2019.

Søknaden

Arva søker nå om følgende endringer:

Endret tverrsnitt

Det søkes om at ledningen bygges med et høyere linetverrsnitt på grunn av at kraftforbruket er forventet å bli høyere enn det som lå til grunn når Arva søkte i 2017. Arva ble gitt tillatelse til å bygge ledningen med simplexline, men søker nå om en duplexline. Det innebærer at ledningen vil bygges med to liner per fase, og ikke én som tidligere konsesjonsgitt.

Forlenget frist for idriftsettelse

Arva skriver at det har vært utfordringer med å holde forventet fremdrift i prosjektet, og søker derfor om at fristen for idriftsettelse av ny 132 kV kraftledning forlenges med to år, til

utgangen av 2026. I tillegg søker de om at vilkåret om frist for riving av den eksisterende 132 kV-ledningen forlenges fra to til fire år, til utgangen av 2030.

Fornyett ekspropriasjonstillatelse

Arva søker om ny ekspropriasjonstillatelse for nødvendig grunn og rettigheter for å bygge og drive den konsesjonsgitte 132 kV-kraftledningen. Det søkes om tillatelse etter ekspropriasjonsloven, § 2, punkt 19. Arva søker også om forhåndstiltredelse, som innebærer at de ved behov kan starte anleggsarbeidet før skjønn er avholdt.

NVEs behandling av søknadene

Konsesjonssøknaden og søknad om ekspropriasjon ble sendt på høring 20. september 2021. Fristen for å komme med merknader ble satt til 8. november 2021. NVE mottok til sammen ni høringsuttalelser fra Senja kommune, Målselv kommune, Statnett, Forsvarsbygg, Målselv Næringsforening, Troms skogselskap v/ Kristian Karlsen og Terje Dahl, Vidar Mortensen og Eirik Nordmo. Arva kommenterte uttalelsene i brev sendt NVE den 22. februar 2022. Samtlige uttalelser, og Arva sine kommentarer til disse inngår i NVEs vurderinger.

NVEs vurdering av søknad om økt linetverrsnitt etter energiloven

Behov

Søknaden om økt linetverrsnitt er begrunnet i at kraftforbruket er forventet å bli høyere på grunn av at flere næringsaktører vil etablere seg enn det som lå til grunn når Arva søkte i 2017. Arva sendte i epost av 26. april 2022 en rapport med utredninger for kraftsystemet som underbygger dette. Dersom den konsesjonsgitte løsning bygges skriver Arva at det medfører en risiko for at de bygger et nett med for dårlig overføringskapasitet.

Videre skriver Arva at utslippene på Senja ikke vil reduseres uten at industrien får mulighet til å elektrifiseres, og at nettkapasiteten per nå ikke tillater dette.

Målselv kommune skriver at de har deltatt i møter om kraftsystemutredning for regionen. Disse møtene har i hovedsak fokusert på områdene Senja, Tromsø regionen og Skjervøy. Målselv kommune støtter tiltak for å sikre tilstrekkelig forsyningsikkerhet til disse områdene, men er av den oppfatning at systemutredningene ikke i tilstrekkelig grad har tatt hensyn til områdene i Målselv kommune. Senja kommune skriver at ut fra kjente planer for industriutvikling i Finnfjord og på Senja støtter de den økte linedimensjoneringen.

Vidar Mortensen stiller spørsmål ved om linetverrsnittet kan økes såpass mye at begge 132 kV-ledningene kan rives. Arva skriver at den ene av de to ledningene vil rives innen 31. desember 2030. Deretter vil de starte med å se på løsninger for erstatning av den andre 132 kV-ledningen som går parallelt med denne, og som også nærmer seg sin tekniske levetid.

Arva har synliggjort behovet, og NVE støtter behovet for en sterkere forbindelse da det sannsynlig vil bli mer industri- og næringsutvikling enn det som lå til grunn i 2017. NVE påpeker at en overgang fra en simplexline til en duplexline på kraftledningen er et rimelig

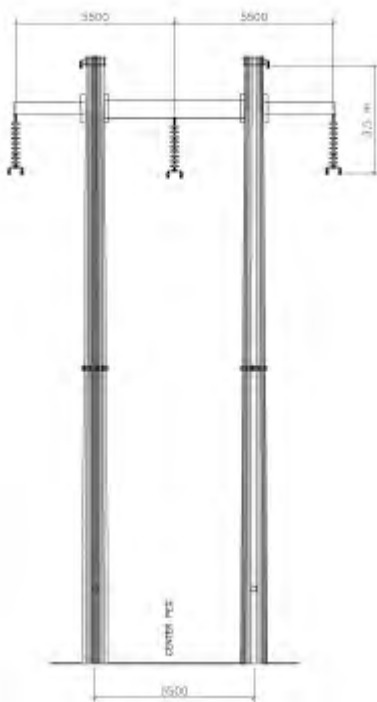
tiltak for å øke overføringskapasiteten på, og vi mener det er hensiktsmessig at denne investeringen tas nå. Fra et kraftsystemperspektiv er NVE positive til tiltaket, og mener det er nødvendig for å ivareta forsyningsikkerheten og for at næringslivsaktørene kan etablere seg.

Virksomheter for allmenne interesser

Synlighet

De synlige endringene vil være at det henges på én ekstra line på hver av de to linefasene. To liner per fase vil kunne bli være noe mer synlig enn én line per fase. Figuren under viser masteutforming for en simplexledning til høyre og duplexledning til venstre.

Det er ikke søkt om endret mastekonfigurasjonen eller høyde, og det vil som den konsesjonsgitte løsningen. Vi vurderer at tiltaket ikke vil gi vesentlige endrede virkninger for omgivelsene. Sett opp mot nytten, som er muligheten til å frakte mer strøm på strekningen mener vi at de endrede visuelle virkningene ikke er av en slik grad at tiltaket ikke bør gjennomføres.

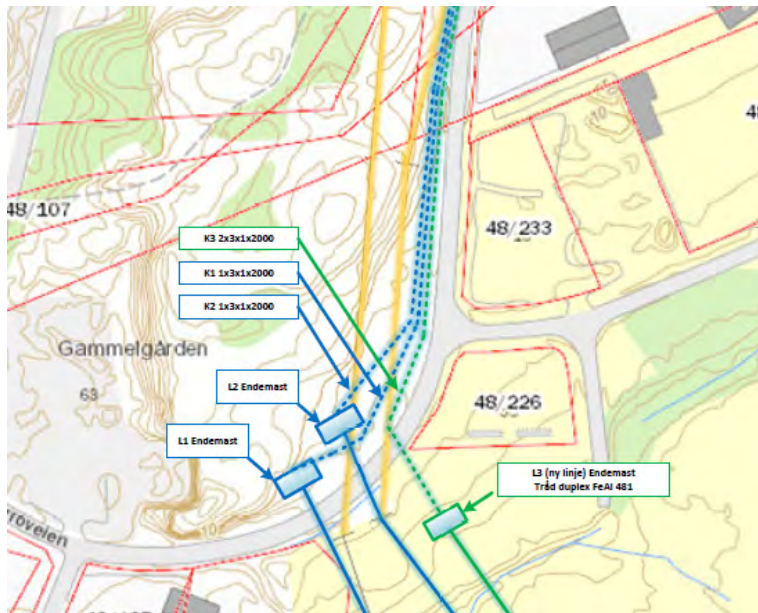

Figur 1: Figuren under viser masteutforming for en simplexledning til høyre og en duplexledning til venstre.

På den siste ca. 350 meter lange strekningen inn til Finnfjordbotn transformatorstasjon søker Arva om jordkabler. Siden det søkes om utsatt frist for riving av dagens 132 kV kraftledning til utgangen av 2030, har Arva også behov for at det også legges en tilknytningskabel for denne kraftledningen. Det er derfor søkt om å etablere to kabelendemaster på nordsiden av Ferrerveien for dagens 132 kV kraftledninger og én

kabelendemast på sørsiden av Ferrorveien for den nye 132 kV-kraftledningen, se kart under. Kabelendemastene er søkt på Senja kommune sin eiendom, og Arva opplyser at det er enighet med kommune om plassering. NVE legger dette til grunn.

Figur 2: Omsøkt plassering av kabelendemaster og kabler inn til Finnfjordbotn transformatorstasjon

Magnetfelt

Målselv kommune og Målselv Næringsforening skriver at de er bekymret magnetfelt, spesielt forbi det planlagte næringsområdet i Bardufoss sentrum og mener dette kan forhindre at aktører vil etablere seg. Arvas beregninger av magnetfeltet viser imidlertid ingen merkbar forskjell mellom duplex og simplex line så lenge strømmengdene er de samme. Når strømmengden som fraktes gjennom ledningene øker, øker også magnetfeltet. Arva har, på grunn av en forventning om økning i strømforbruket sammenliknet med 2017, beregnet magnetfelt på nytt. Strømgjennomgangen i linene som Arva har lagt til grunn i magnetfeltberegninger er ikke en gjennomsnittverdi for dagens forbruk, men et forbruk fremskrevet til 2030. De har også inkludert en maksimalverdi for strømoverføring, som kun vil forekomme over en begrenset varighet. Arva skriver at årsgjennomsnitt av strøm vil være 376 A totalt med dagens kjente forbruk på 85 MW. Arva har fått forespørsler på uttak på 200 MW ekstra, og samlet belastning for den nye kraftledningen er da 285 MW og 1250 A. Om disse uttakene realiseres er foreløpig usikkert.

For Venstad boligfelt på Andselv ligger bebyggelsen nær de eksisterende parallelle 132 kV luftledningene, og disse boligene har magnetfelt over utredningsgrensen på 0,4 mikrotlesla i dag. Magnetfeltberegninger for eksisterende ledninger med forventet økning i belastning opp mot 450 A vil ligge noe over utredningsgrensen på 0,4 μ T med en avstand på 31 meter fra senter ledning. Arva skriver at det vil være to hus her som ligger nærmere enn 31 meter fra senter ledning, og disse husene vil fortsatt ha magnetfelt over 0,4 μ T.

Ved Andselv ligger boenheten Utsikten 7B i en avstand på 67 m fra senter ledning, og magnetfeltet vil være under utredningsnivået på 0,4 μ T.

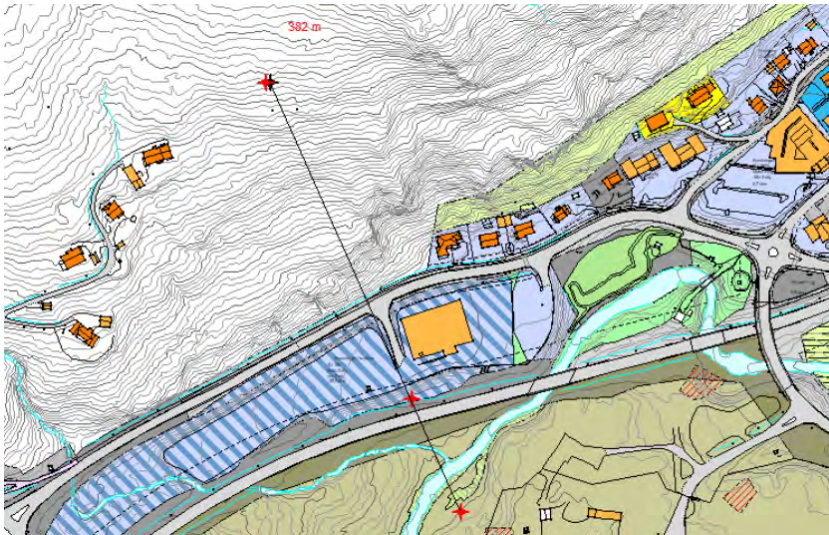
NVE har i kapittel 4.8 i bakgrunn for vedtak av februar 2017, NVE ref. 201306840-82 vurdert virkninger av elektromagnetiske felt. Her konkluderer vi med at det ikke er behov for å gjøre tiltak for å redusere elektromagnetiske felt. NVE slår fast at det fortsatt vil være boliger som vil ha magnetfelt over utredningsgrensen, og vi mener det ikke har kommet noe forhold i søknaden om duplex i stedet for simplexline som endrer våre vurderinger.

Videre opplyser Arva om at en ny 132 kV kraftledning fra Silsand til Brensholmen, som vil være siste ledd av en 132 kV ringforbindelse over Senja vil føre til at strømgjennomgangen på ledningen blir lavere. Denne saken er til behandling i NVE.

Alternative traseer/forlengelse av kabel

Det har kommet inn flere innspill som handler om spørsmål knyttet til den tidligere konsesjonsgitte traseen. Spørsmålene som har kommet inn i denne runden er om Arva kan forlenge jordkabelen ut fra transformatorstasjonene. Fra Bardufoss transformatorstasjon er det gitt tillatelse til en ca. 6,5 km lang jordkabel fram til Andselv sentrum (sør for Andselva og E6) og en ca. 350 meter lang jordkabel inn til Finnfjordbotn transformatorstasjon.

Målselv kommune og Målselv Næringsforening ønsker at kabelen forlenges med ca. 400 meter forbi næringsområdet i Bardufoss sentrum, som vist i kart under. Næringsarealet er satt av til forretningsområde i gjeldende reguleringsplan, og kommunen mener en luftledning over området kan hindre videre utvikling av Bardufoss, der arealet for næringsetablering allerede er presset. Målselv Næringsforening er bekymret for at luftledning vi gi begrensinger for videre utnyttelse og utvidelse av området. Kommunen mener at Arva må ta denne merkostnaden, og mener finansieringen må bygge på prinsippet om at den som utløser behov tar regningen.

Figur 3: Målselv kommunes ønske om forlengt kabel vist i sort strek mellom rødt kryss. Konsesjonsgitt kabelendemast er ved det nederste krysset i bildet. Kilde: Høringsuttalelse fra Målselv kommune og Målselv Næringsforening

Konsesjonsspørsmålet og traseen til 132 kV-kraftledningen ble endelig bestemt av OED i 2019. Det er ikke søkt om endringer på traseen, og NVE kan ikke pålegge Arva å kable mer enn de allerede har tillatelse til.

Senja kommune ønsker dialog med Arva om plassering av kabelendemast inn til Finnfjordbotn transformatorstasjon slik at regulerte industritomter berøres minst mulig. Arva har søkt om endringer av transformatorstasjonen, og i den forbindelse også plassering av kabelendemast inn til stasjonen. Innspillet fra Senja kommune er derfor ivare tatt i NVEs vedtak av 24. januar 2022, NVE ref. 202110424-14.

NVEs vurdering av søknad om forlenget frist for idriftsettelse og rivefrist på dagens luftledning

Arva skriver at de har mottatt forespørsler om økt kapasitet og tilknytning. Dette har påvirket fremdriften i prosjektet, og resultert i søknad om økt linetverrsnitt. Arva søker derfor om fristen for idriftsettelse forlenges med to år, til utgangen av 2026.

For å ivareta forsyningssikkerheten, imøtekomme forventet forbruk og for å kunne driftet nettet til Finnfjordbotn og Senja med god leveringskvalitet, skriver Arva at de er avhengig av at begge dagens 132 kV ledninger, i tillegg til den nye 132 kV-ledningen er i drift til en ny 132 kV ledning fra Silsand til Brensholmen er etablert. Det søkes derfor om forlenget frist for riving av den eksisterende 132 kV-ledningen til utgangen av 2030. Dette er endring i vilkåret om sanering fra to til fire år.

Troms skogselskap skriver at forlenget rivefrist på dagens ledning vil gi en merkostnad for drift av skogen. Skogselskapet skriver at for å avbøte virkningen bør det være en dialog mellom nettselskapet og grunneiere for bruk og utbedring av skogsbilveier som er nødvendig i forbindelse med anleggsarbeidet for riving og bygging av kraftledningen. Det er for tiltaket satt vilkår om en miljø-, transport- og anleggsplan. I denne planen vil behov for veier i større grad fremgå. NVE mener det er viktig at Arva har kontakt med berørte parter i det videre arbeidet med riving og bygging av ny kraftledning.

Berørte grunneiere, kommune og brukere av området har en forventning om at kraftledningen skal rives, og NVE er enig i at det er uheldig at denne forventningen blir brutt på grunn av endret behov for ledningen. Samtidig er det NVEs oppgave å påse at nettet driftes på en forsvarlig måte.

NVE fastslår at kraftledningen er et inngrep som har vært der i mange år, og at omgivelsene har vendt seg til at ledningen går der. NVE mener at det å la ledningen stå ikke vil endre opplevelsen av områdene langs traseen i nevneverdig grad. Videre går luftledningen parallelt med en annen 132 kV luftledning, slik at områdene ikke blir frigitt for luftledninger da den ene luftledningen rives. Med tanke på at ledningen er nødvendig for å ivareta forsyningssikkerhet støtter vi behovet for forlenget rivefrist til utgangen av 2030.

NVEs vedtak

NVE mener fordelene ved de omsøkte tiltakene er større enn ulempene, og i medhold av energiloven §3-1 gir NVE Arva tillatelse til å bygge den 34 km lang kraftoverføring fra

Bardufoss transformatorstasjon til Finnfjordbotn transformatorstasjon med duplexline. I tillegg endrer vi vilkår 3 og vilkår 10 i anleggskonsesjon av 3. februar 2017, NVE ref. 201306840-83 og gir forlenget frist for bygging til 31. desember 2026 og forlenget frist for riving av den eldste (sørligste) av de eksisterende 132 kV-kraftledningene Bardufoss – Finnfjordbotn til 31. desember 2030.

NVEs vurdering av søknad om fornyet ekspropriasjonstillatelse

Ekspropriasjon innebærer at en grunneier/rettighetshaver må gi fra seg eiendomsrettigheter eller andre rettigheter uten å godta dette frivillig, mot at det i en etterfølgende skjønns sak fastsettes erstatning. Dette vil kunne skje dersom grunneier/rettighetshaver og søker ikke lykkes i å forhandle seg fram til minnelige avtaler. NVE forutsetter at tiltakshaver forsøker å komme frem til minnelige ordninger med berørte grunneiere og rettighetshavere jf. oreigningslova § 12.

Bakgrunn

Arva fikk tillatelse til ekspropriasjon i vedtak, som ble endelig avgjort av OED, den 20. mai 2019. Skjønn må begjæres innen ett år fra endelig vedtak, noe som innebærer at ekspropriasjonstillatelsen var gyldig til 20. mai 2020. Arva skriver at de ikke har startet arbeidet med ny ca. 34 km lang 132 kV kraftledning, og som følge av det har de ikke begjært skjønn for erverv av nødvendig areal innen ettårsfristen. Arva har i medhold av oreigningslova § 2 nr. 19 søkt om fornyet ekspropriasjon av nødvendig grunn og rettigheter for å bygge og drive de omsøkte elektriske anleggene, herunder rettigheter for lagring, atkomst og transport. Oreigningslova § 2 nr.19 gir hjemmel til å ekspropriere «*så langt det trengst til eller for (...) varmekraftverk, vindkraftverk, kraftlinjer, transformatorstasjonar og andre elektriske anlegg.*»

Bestemmelsen gir NVE hjemmel til å samtykke til ekspropriasjon av eiendomsrett eller bruksrettigheter for å bygge og drive de omsøkte anleggene.

Omfang av ekspropriasjon

Søknaden gjelder fornyet ekspropriasjon til nødvendig grunn og rettigheter for bygging og drift/vedlikehold, herunder rettigheter for lagring, atkomst, ferdsel og transport i forbindelse med bygging og drift/vedlikehold av de omsøkte anleggene.

Arva søker om fornyet ekspropriasjon til bruksrett for fremføring ny ca. 34 km lang 132 kV kraftledning mellom Bardufoss og Finnfjordbotn med et rettighetsbelte på 29 meter for luftledningen og seks for jordkabel inn til transformatorstasjonene. NVE påpeker at Arva burde fremmet skjønn i tide, og forventer at Arva i fremtiden følger opp frister på en bedre måte.

Vurdering av virkninger

NVE mener at en ny 34 km lang 132 kV kraftledning mellom Bardufoss og Finnfjordbotn transformatorstasjoner er nødvendig for å styrke forsyningsikkerheten ettersom dagens ledninger nærmer seg sin tekniske levetid, i tillegg vil ledningen legge til rette for ny fornybar kraftproduksjon og næringsutvikling i området. Disse fordelene mener NVE er større enn de negative virkningene av anlegget.

Enkeltpersoner blir i varierende grad direkte berørt av bygging og drift av de anleggene det er gitt konsesjon til. NVE mener allikevel at de samfunnsmessige fordelene ved dette tiltaket veier tyngre enn hensynet til den enkelte grunneier eller rettighetshaver. NVE har etter en samlet vurdering funnet at de samfunnsmessige fordeler ved de anlegg det er gitt konsesjon til utvilsomt er større enn skader og ulemper som påføres andre.

Orientering av grunneiere/rettighetshavere

NVE ber om at dette brevet så snart som mulig blir sendt til berørte grunneiere/rettighetshavere. Både eiere av bebygde og ubebygde eiendommer skal varsles. Dersom noen av de nevnte mottakerne er representert ved fullmektig, skal også fullmektigen få tilsendt brevet, jf. forvaltningsloven § 12.

NVE ber om en bekreftelse på at orienteringsbrevet er sendt ut med opplysning om dato for utsendelsen.

Orientering av systemansvarlig

NVE viser til forskrift om systemansvaret i kraftforsyningen. Konsesjonæren plikter å informere systemansvarlig i tråd med kravene i gjeldende forskrift. Nye anlegg eller endringer i eksisterende anlegg kan ikke idriftsettes uten etter vedtak fra systemansvarlig. Plikten til å informere systemansvarlig gjelder også ved senere endringer av anlegget som ikke utløser behovet for ny anleggskonsesjon.

Klage

Vedtaket kan påklages, se orientering om rett til å klage på siste side. Eventuelle klager vil bli sendt søker til uttalelse før saken legges fram for Olje- og energidepartementet.

Med hilsen

Lisa Vedeld Hammer
seksjonssjef

Anette Ødegård
seniorrådgiver

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner

Mottakerliste:

ARVA AS

Kopimottakerliste:

ARVA AS

Grunneiere/rettighetshavere

MÅLSELV KOMMUNE

SENJA KOMMUNE

STATNETT SF

STATSFORVALTEREN I TROMS OG FINNMARK

Sørreisa kommune

TROMS OG FINNMARK FYLKESKOMMUNE

Orientering om rett til å klage

Denne forklaringen er basert på forvaltningslovens regler i §§ 11, 18, 19, 24, 27 b, 28, 29, 31, 32 og 36.

Hvem kan klage på vedtaket?	Hvis du er part i saken, kan du klage på vedtaket. Du kan også klage på vedtaket hvis du har rettslig klageinteresse i saken.
Hvor skal du sende klagen?	Du må adressere klagen til Olje- og energidepartementet (OED), men sende den til NVE. NVEs e-postadresse er: nve@nve.no. NVE vurderer om vedtaket skal endres. Dersom NVE ikke endrer vedtaket, vil vi sende klagen til OED.
Frist for å klage	Fristen for å klage på vedtaket er, på grunn av sommerferie, satt til 15. august 2022. Hvis vedtaket ikke har kommet frem til deg, starter fristen å løpe fra den dagen du fikk eller burde ha fått kjennskap til vedtaket. Det er tilstrekkelig at du postlegger klagen før fristen løper ut. Klagen kan ikke behandles dersom det har gått mer enn 1 år siden NVE fattet vedtaket.
Du kan få begrunnelsen for vedtaket	Hvis du har fått et vedtak uten begrunnelse, kan du be NVE om å få en begrunnelse. Du må be om begrunnelsen før klagefristen løper ut.

Hva skal med i klagen?	<p>Klagen bør være skriftlig. I klagen må du:</p> <ul style="list-style-type: none"> Skrive hvilket vedtak du klager på. Skrive hvilket resultat du ønsker. Opplyse om du klager innenfor fristen. Undertegne klagen. Hvis du bruker en fullmektig, kan fullmektigen undertegne klagen. I tillegg bør du begrunne klagen. Dette betyr at du bør forklare hvorfor du mener vedtaket er feil.
Du kan få se dokumentene i saken	<p>Du har rett til å se dokumentene i saken, med mindre dokumentene er unntatt offentlighet. Du kan henvende deg til NVE for å få innsyn i saken.</p>
Vilkår for å gå til domstolene	<p>Hvis du mener vedtaket er ugyldig, kan du gå til søksmål. Du kan bare gå til søksmål dersom du har klaget på NVEs vedtak, og klagen er avgjort av OED som overordnet forvaltningsorgan.</p> <p>Du kan likevel gå til søksmål dersom det har gått 6 måneder siden du sendte klagen, og det ikke skyldes forsømmelse fra din side at klagen ikke er avgjort.</p>
Sakskostnader	<p>Dersom NVE eller OED endrer vedtaket til din fordel, kan du søke om å få dekket vesentlige og nødvendige kostnader. Du må søke om dette innen 3 uker etter at klagevedtaket kom frem til deg.</p>